

PROPUNERE DE

„Plan strategic de dezvoltare a procesului de învățământ și a cercetării în Universitatea din Craiova, în contextul integrării europene și a internaționalizării învățământului superior”

Motto: *Evoluție în continuitate, cu transparență și eficiență.*

1. Expunere de motive

Prezentul document a fost elaborat ca parte a dosarului de candidatură la președinția Senatului Universității din Craiova, în conformitate cu:

- Metodologia de alegere a președintelui Senatului universitar a Universității din Craiova, Art. 7;
- Legea 199/2023, Art. 132 (9).
- Carta Universității din Craiova, Art. 113 (7);

În acest document, acronimul UCv desemnează Universitatea din Craiova.

2. Context

România își continuă procesul de **integrare europeană** și de compatibilizare cu structurile și regulile Uniunii Europene. Mediul academic românesc se află în avanpostul acestui proces, asumându-și rolul de incubator, dar și de procesator, care adaptează bunele practici europene la contextul și la realitățile României.

Prin standarde comune (ESG – European Standards and Guidelines in Higher Education - IWA2/ISO 9001) și prin moduri de operare similare, universitățile românești sunt asemenea celor europene, cu care colaborează și fac schimb de bune practici, în cadrul unor proiecte comune de cercetare și educație, precum și prin mobilități de profesori și de studenți. În acest context, se conturează atât oportunități, pe care avem datoria să le valorificăm, cât și provocări, cărora trebuie să le facem față:

Oportunități:

- atragerea de studenți și cercetători străini;
- atragerea de finanțări externe;
- posibilitatea de racordare la rețele europene și de cercetare etc.;

Provocări:

- migrația candidaților de valoare către universități cu brand mai atractiv;
- atragerea profesorilor și cercetătorilor către țări mai bogate în resurse, capabile să le ofere câștiguri sensibil mai mari decât în România;
- concurența universităților asiatice în furnizarea de absolvenți pe piața muncii din România etc.

Începând din anul 2022, UCv este membru în consorțiul românesc Universitaria¹, alături de alte opt universități de marcă, și în consorțiul ACROSS², din care fac parte zece universități, din tot atâtea țări europene.

În acest context, senatul universitar trebuie să contribuie la asigurarea unui **cadru potrivit, științific, managerial și etic**, pentru adoptarea unor **reglementări proprii** care să dezvolte activitatea academică și să susțină inițiativele Universității din Craiova.

3. Dezvoltarea procesului de învățământ la UCv

Oferta educațională a Universității din Craiova este organizată pe cicluri:

- Licență;
- Master;
- Doctorat;

și în trepte:

- Formare inițială;
- Formare continuă (lifelong learning)

Formarea inițială

Paradigma utilității: angajatorii se așteaptă ca absolvenții să fie operaționali de la prima angajare.

Analiza: rolul învățământului este să îi pregătească pe studenți pentru peste 40 de ani de carieră. Cum va arăta lumea peste câteva zeci de ani? Noi, ca formatori ai specialiștilor de mâine, avem misiunea de a proiecta scenarii realiste, dar și viziune, prin care actul educativ să răspundă provocărilor de orice fel.

Mediul academic trebuie să ofere paradigme științifice integratoare necesare, dar și adecvate, atât pentru rezolvarea unor probleme generale, cât și pentru soluționarea unor particulare. În felul acesta, absolvenții noștri vor dezvolta un set de competențe, de deprinderi și de aptitudini, astfel încât să poată răspunde așteptărilor și sarcinilor de serviciu, reușind să aplice și să dezvolte informațiile învățate în facultate la situațiile particulare ale oricărei companii. Așadar, studiile universitare trebuie să pregătească absolventul pentru întreaga carieră: să îl învețe să evite erori de raționament, să învețe eficient, într-un cadru instituționalizat profesionist și performant, să analizeze și să filtreze cunoștințele etc.

Soluția: Companiile trebuie să propună și să finanțeze module extracurriculare, care să le satisfacă nevoile.

Acestea pot fi realizate cu formatori din școală, de la companiile beneficiare, cu specialiști de pe piața muncii, fără preemționi, în formula care oferă cea mai bună soluție. Companiile trebuie să conștientizeze atuurile colaborării cu UCv. Resursa umană, experimentată în transferul de cunoaștere, și infrastructura universitară rezolvă problemele care s-au dovedit aproape insurmontabile din inițiativele private (ex. „academiile” din/pentru IT). Diferențele, majore chiar, constau în:

- UCv organizează modulele în mediul instituționalizat de învățare al studentului, în care acesta nu are nevoie de adaptare;
- Modulele pot fi organizate în beneficiul mai multor companii, care își împart costurile fixe, reducând cheltuielile cu formarea.

¹ Universitatea București, Universitatea Babeș Bolyai, Academia de Studii Economice, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea A. I. Cuza din Iași, Universitatea Dunărea de Jos din Galați, Universitatea Ovidius din Constanța și Universitatea Lucian Blaga din Sibiu

² Universitatea din Craiova (România), Universitatea de Tehnologie Bialystok (Polonia), Universitatea Tehnică Chemnitz (Germania), Universitatea din Girona (Spania), Universitatea din Perpignan via Domitia (Franța), Universitatea din Ruse (Bulgaria), Universitatea din Nova Gorica (Slovenia), Universitatea din Udine (Italia), Universitatea din Banja Luka (Bosnia-Herțegovina).

- Unele module pot fi organizate cu taxă, care poate fi plătită de companii. În contrapartidă, companiile le-ar putea cere participanților să își asume anumite obligații.

Paradigma adecvării: Ofertele educaționale și științifice trebuie prezentate cât mai convingător, potrivit dinamicii lumii contemporane și profilului psiho-social al studentului din prezent

Analiza Programele actuale de studii și activitățile adiacente confirmate și reglementate prin senat trebuie să răspundă așteptărilor studenților pe care, în fond, le modelează și orientează prin perspectivele fundamentate științific pe care le creează. Studenții apreciază faptul că educația continuă este centrată pe deținerea de cunoștințe, dar își doresc o mai accentuată componentă practică, inclusiv învățând prin experimente / descoperire.

Soluția: Adaptare, prin:

- stimularea profesorilor să practice meseria pentru care îi pregătesc pe studenți. Ar fi de dorit chiar să o facă împreună cu studenții (să îi integreze în echipele de lucru);
- să includă în procesul educativ noile tehnologii (digitale, ITC, chat GPT, algoritmi AI);
- o consultare periodică și sistematizată a studenților pentru a înțelege modul de raportare al acestora la relația dintre mediul universitar și cerințele pieței de muncă din România

IMPORTANT: Până când legiuitorii și organismele de reglementare stabilesc reguli mai larg aplicabile, trebuie inițiată o dezbatere în cadrul comunității academice asupra noilor tehnologii și a modului de reglementare care să securizeze mediul de aplicare. Este misiunea Senatului UCv să capitalizeze cât mai eficient și avantajos cercetarea, inovația și ofertele educaționale pe care UCv le poate furniza către partenerii săi.

Formarea continuă

Formarea continuă sau lifelong learning/învățarea pe tot parcursul vieții se referă la procesul continuu de dobândire de noi cunoștințe, abilități și competențe de-a lungul vieții profesionale și personale. Luând în considerare ritmul rapid al schimbărilor din societatea de astăzi, formarea continuă devine esențială pentru ca persoanele și organizațiile să rămână competitive și să se adapteze la aceste schimbări. Această mentalitate, însă, încă nu este foarte dezvoltată nici în rândul angajaților din România, nici printre studenți, care au nevoie să înțeleagă evoluția în carieră.

UCv poate juca un rol esențial în promovarea formării continue în ambele direcții:

- proiectând programe flexibile care să încorporeze competențe relevante pentru fiecare industrie, asigurându-se că absolvenții sunt pregătiți pentru piața muncii în evoluție.
- colaborând cu diverse industrii, astfel menținându-se la curent cu competențele cerute, ceea ce facilitează dezvoltarea de programe de formare relevante.

UCv acoperă ambele direcții prin Centrul de Instruire și Training Organizațional (CITO) din cadrul INCESA. Mai mult, CITO utilizează platforme online pentru a oferi cursuri de formare continuă, făcând educația accesibilă unui public mai larg. CITO dezvoltă și implementează programe de formare continuă personalizate și adaptate nevoilor angajaților companiilor din SV Oltenia printr-o abordare strategică și sistematică. Direcțiile de dezvoltare a competențelor (tehnice și nontehnice—soft skills) și nevoile de formare continuă sunt identificate în întâlniri și dialoguri frecvente cu companiile.

Programele de formare continuă sunt construite în strânsă legătură cu departamentele de resurse umane și top management ale agenților economici din zona SV Oltenia. Furnizorii de formare vor fi atât angajați specialiști ai UCv, cât și furnizori externi specializați pe subiecte de interes pentru programe. Lucrul în echipe mixte de formatori – interni și externi – va contribui și la procesul de formare continuă a angajaților UCv prin transfer direct al experienței furnizorilor externi.

În același timp, CITO, prin programul de dezvoltare dedicat studenților UCv, își propune formarea și dezvoltarea competențelor și abilităților studenților într-o manieră adaptată/personalizată, de la zona educațională la profilul de business, unde cerințele și modul de lucru sunt diferite față de așteptările acestora. Prin programul dedicat studenților, intervenim timpuriu în procesul de tranziție de la educația formală către piața muncii, facilitând integrarea și adaptarea acestora.

Finanțarea acestor proiecte se va realiza atât prin atragerea de fonduri din cadrul parteneriatelor cu agenții economici, cât și prin accesarea fondurilor europene specifice formării continue a adulților și dezvoltării competențelor și integrării tinerilor pe piața muncii.

Educația antreprenorială

UCv este singura universitate din România care le oferă studenților posibilități și instrumente pentru a face antreprenariat social. Cadrul este singurul Centru de Resurse și Angajament din România - CRAFord, creat de UCv, prin Asociația pentru Educație SV Oltenia – EDUCOL, împreună cu Municipiul Craiova și cu Fundația FORD Motor Company – Detroit, ultima asigurând și finanțarea. Programul se derulează pe cicluri de 4 ani, primul fiind demarat în 2018 și reînnoit în 2022.

Până în prezent, sub îndrumarea a peste 40 de mentori, 284 de studenți au creat peste 34 de antreprize sociale, cu rezultate în folosul a peste 8000 de beneficiari direcți și aproape 20.000 de beneficiari indirecti. Pentru aceasta au încheiat aproape 200 de parteneriate.

Majoritatea studenților acționează în domeniul în care își fac studiile. Din veniturile realizate, studenții finanțează funcționarea antreprizelor sociale, care se autosusțin, oferind și burse atât studenților merituosi, cât și celor aflați în dificultate.

UCv, prin EDUCOL, susține și acționează pentru dezvoltarea antreprenoriatului social practicat de studenți, atât în cadrul CRAFord, prin programe de tip start-up, cât și prin parteneriate cu agenți economici interesați.

Învățământul dual

Legea 199/2023 introduce o formă nouă de recuperare, învățământul superior dual, pe care îl definește drept „forma de învățământ în care responsabilitățile cu privire la desfășurarea activităților de învățare, predare, aplicative, de cercetare și evaluare sunt partajate între instituția de învățământ superior acreditată și operatorii economici”.

Comaniile devin co-organizatori, alături de facultăți, la școlarizarea unor studenți, implicându-se inclusiv în evaluarea și premierea lor, prin acordarea de burse. Curriculumul acestei forme de învățământ se împarte egal între învățarea prin predare și învățarea prin muncă, sub formă de practică la firma care îl pregătește. Programele duale se vor putea organiza la toate formele de școlarizare, de la ciclul de studii scurte până la licență, masterat sau doctorat (finalizat astfel printr-un doctorat profesional).

Universitatea din Craiova este membră în Consorțiul Regional Integrat pentru Învățământul Dual Craiova, alături de județul Dolj, de municipiul Craiova și împreună cu nouă licee, șapte companii, Camerele de Comerț și Industrie Dolj și Mehedinți, ISJ Dolj și un institut de cercetare – INCAS.

4. Dezvoltarea cercetării la UCv

UCv nu doar transmite cunoaștere, ci o și creează, prin cercetarea fundamentală, și o pune în operă prin cercetare aplicativă. Cadrele didactice ale Universității din Craiova furnizează cercetare inter- și transdisciplinară, necesară atât în actul educativ propriu-zis, cât și în transferul de soluții inovative către partenerii din mediul privat și din consorțiul regional integrat pentru învățământul dual din Craiova. Acreditată de CNCIS ca unitate de cercetare-dezvoltare, UCv realizează managementul cercetării științifice prin prorectoratul de resort. Avem datoria de a asigura metodologii,

proceduri și regulamente, în conformitate cu legislația în vigoare, pentru derularea, în condiții optime, a acestor activități.

Cercetarea fundamentală

Prin structurile de lucru configurate și adoptate în Senat, deci în urma unui dialog la nivelul universității, ne propunem să susținem, în continuare, inițiativele individuale, pe acelea de la nivelul departamentelor și / sau al facultăților, precum și colaborările cu caracter pluridisciplinar dintre facultăți. Astfel, se conturează particularitățile cercetării fundamentale la UCv:

- în principal este cercetare de domeniu;
- este organizată de facultăți și de școli doctorale;
- pentru proiecte de anvergură se practică cercetarea în parteneriat;
- este finanțată în principal prin granturi;
- rezultatele cercetării – cercetarea fundamentală se materializează în special în publicații, volumul și calitatea acestora aducând finanțare suplimentară pentru UCv (IC2)

Pentru a dezvolta cercetarea fundamentală, UCv oferă stimulente: suportarea costurilor de publicare și premiarea performanței în cercetare prin suportarea unei părți a costurilor cercetării. În acest scop, UCv crește permanent sumele alocate, care se apropie de 1,2M€ anual.

Conjugarea activităților de cercetare cu cele ale partenerilor din consorțiile în care UCv este parte poate conduce la dezvoltarea suplimentară a cercetării, cu beneficii pentru UCv: întărirea brandului, prin urcarea în rankingurile internaționale și atragerea de resurse financiare suplimentare sub formă de granturi.

CDI- Cercetarea aplicativă

Prin strategiile și politicile pe care le creează și fundamentează, structurile de cercetare ale UCv își pot propune să anticipeze mai mult tendințele din piețele contemporane și chiar să le influențeze evoluția, prin proiecții și configurări teoretice. Prioritizând aplicabilitatea practică a rezultatelor cercetării, UCv s-a impus, de altfel, ca un autentic pol / hub de cercetare inter- și transdisciplinară la nivel regional. În acest sens, cercetarea aplicativă la nivelul UCv prezintă următoarele caracteristici:

- Este realizată în principal la cererea sau / și cu participarea companiilor;
- Beneficiază de unități dedicate:
  - Infrastructura de Cercetare în Științe Aplicate – INCESA;
  - Centrul de Cercetări Agricole Banu Maracine;
  - Stațiuni de cercetare-dezvoltare dedicate:
    - SCDA Caracal – pentru agricultură;
    - SCDP Vâlcea - pentru pomicultură;
- Acest tip de cercetare este preponderent interdisciplinară;
- Rezultatele cercetării sunt aplicate practic, pentru a le oferi companiilor beneficii economice. Aprecierea maturității / nivelului de pregătire pentru aplicarea în mediul economic se face prin TRL (Technology Readiness Level);
- Pune accent pe dezvoltare (pentru continuitate) și inovare (pentru a genera avantaje competitive, pentru a crește valoarea adăugată etc.);
- Se poate îmbina cu / poate căpăta forma de transfer tehnologic, servicii CDI pe bază de vouchere de inovare;
- Îmbracă adesea forme specifice:
  - cercetare „industrială”;
  - dezvoltare experimentală;
  - studii de fezabilitate, de impact, analize de piață etc.

- Este finanțat de beneficiar, pe bază de contract sau granturi specifice (PED - Proiect Experimental Demonstrativ, PTE – Transfer la operatorul economic)

Se confruntă cu:

- cerințe extrem de specifice;
- obligația ca soluția să fie elaborată de entități autorizate (pentru domeniile reglementate);

În special în cazul solicitărilor primite prin INCESA, UCv se vede confruntată cu necesitatea de a își constitui o rețea / echipă de experți, pe care să îi atragă din mediul economic. Aceștia pot fi absolvenți sau specialiști ai unor companii, care au disponibilitatea de a se înrola în activități CDI ale UCv, pe bază de proiect.

UCv poate structura și operaționaliza o asemenea rețea de experți în 5...10 ani și o poate utiliza și pentru practica curriculară a studenților, cooptarea specialiștilor ca traineri, mentori, tutori etc.

Craiova, 30.01.2024

Candidat la președinția Senatului UCv

Leonardo-Geo MĂNESCU